

PROGRAM GŁÓWNY *It's all about humanity*

ZA-MIESZKANIE. Miasto-ogrodów, miasto-ogrodzeń

edycja łódzka

Kuratorzy: **Dorota Jędruch, Dorota Leśniak-Rychlak, Agata Wiśniewska, Michał Wiśniewski**

kurator łódzkiej edycji: **Kacper Kępiński**

Organizacja: **Fundacja Instytut Architektury**

Współpraca: **Muzeum Narodowe w Krakowie**

Projekt aranżacji: **medusa group**

Projekt graficzny: **Joanna Sowula**

Od dwóch dekad obserwujemy w Polsce realizację marzeń ludzi o domu z ogrodem. Po 1989 roku nastąpił czas możliwości oferowanych przez wolny rynek. Zastanówmy się nad tym, jak urzeczywistnienie tych marzeń wpłynęło na kształt polskich miast. Dlaczego zamiast miasta-ogrodu, czy choćby ogrodowych przedmieść, mamy miasto ogrodzeń? Mnożą się szlabany, bramki, płoty, piny, plakiety firm ochroniarskich oraz kamery... Kto odgradza się od kogo? Dlaczego niszczyliśmy wspólną przestrzeń? Czemu miasto rozlewa się bez planu, a dom na przedmieściu stanowi w swej obecnej formie karykaturę pierwotnego ideału kontaktu z naturą? Czemu widzimy reklamy osiedli, których nazwy wywołują w nas wizję zamieszkania w harmonii z naturą, a w ich realizacji pierwszą ofiarą stają się rosnące na danym terenie drzewa? Skąd się biorą w miastach enklawy ludzi o podobnym statusie, wydzielających się z pozostałej przestrzeni? Gdzie i jak mieszkają ci, którzy zostają za faktycznym i metaforycznym murem?

„**ZA-MIESZKANIE**” to projekt poświęcony zmianom, jakie zaszły we współczesnej architekturze mieszkalnej (a także urbanistyce i planistyce), ich związkom z tożsamością mieszkańców i postępującymi zmianami w przestrzeni miasta oraz tworzącym się stopniowo rozwarstwieniem społecznym. Ekspozycja jest nawiązaniem do „Wystawy architektury i wnętrz w otoczeniu ogrodowym”, która odbyła się w 1912 roku w Krakowie. W duchu koncepcji miasta-ogrodu zaproponowano wówczas cztery wzorcowe mieszkania dla czterech klas społecznych. W 2012 pokazaliśmy sześć sposobów zamieszkiwania we współczesnym polskim mieście, które potencjalnie mogą być źródłem przemian społecznych (przykłady gentryfikacji, wykluczenia, suburbanizacji, blokowisko, osiedle zamknięte i współczesny dwór). Edycja łódzka w 2013 roku dopisze lokalny kontekst – zamiast gentryfikowanej kamienicy pojawi się loft, a dodatkowo wszystkie typy będą obrazowane przez łódzki przykłady. Zajmiemy się też zjawiskiem depopulacji i wyburzeń.

Wystawa prezentowana przez Łódź Art Center w ramach Łódź Design Festival 2013 jest zorganizowana przez Fundację Instytut Architektury we współpracy z Muzeum Narodowym w Krakowie.